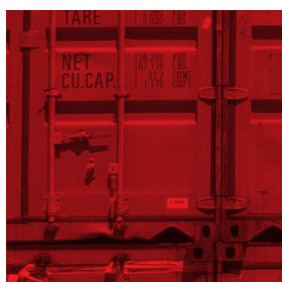

RAPORT ROCZNY ZA 2016 ROK

DZIAŁALNOŚĆ GWARANTOWANA PRZEZ SKARB PAŃSTWA

PODSTAWY PRAWNE

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 826) powierzyła Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna (KUKE) prowadzenie w imieniu własnym gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych. Ponadto, w art. 5a tej ustawy wskazano, iż ustawa budżetowa będzie określała co roku limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania KUKE z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu poręczeń kredytów wraz z odsetkami zaciągniętych przez KUKE lub pożyczek udzielanych KUKE z budżetu państwa.

W ustawie budżetowej na 2016 rok ustalono limit w wysokości 15.000 mln zł, którego nie mogły przekroczyć łączne zobowiązania KUKE z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także upoważniono Ministra Finansów do udzielania KUKE pożyczek ze środków budżetu państwa na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczeń eksportowych oraz kwot gwarancji ubezpieczeniowych – do 970 mln zł.

Ubezpieczenia eksportowe, o których mowa w ww. ustawie, obejmują: ubezpieczenie kontraktów eksportowych, ubezpieczenie kredytów eksportowych, ubezpieczenie kosztów poszukiwania zagranicznych rynków zbytu, ubezpieczenie inwestycji bezpośrednich za granicą oraz ubezpieczenie umów sprzedaży towarów wysyłanych i usług realizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawartych przez przedsiębiorców zależnych (przedsiębiorców niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i których współnikami, akcjonariuszami, udziałowcami, założycielami, współwłaścicielami lub właścicielami są przedsiębiorcy mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający bezpośrednio więcej niż 50% udziałów albo akcji u tych przedsiębiorców zależnych). Ubezpieczenia eksportowe mogą być realizowane w formie ubezpieczenia bezpośredniego, ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji) lub udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej.

Z ubezpieczeń eksportowych mogą korzystać przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą lub poszukujący zagranicznych rynków zbytu, jednostki finansujące kontrakty eksportowe realizowane przez wyżej wymienionych przedsiębiorców, a także przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe.

WYNIKI

GWARANTOWANE PRZEZ SKARB PAŃSTWA UBEZPIECZENIA KONTRAKTÓW EKSPORTOWYCH REALIZOWANYCH W KREDYCIE PONIŻEJ 2 LAT

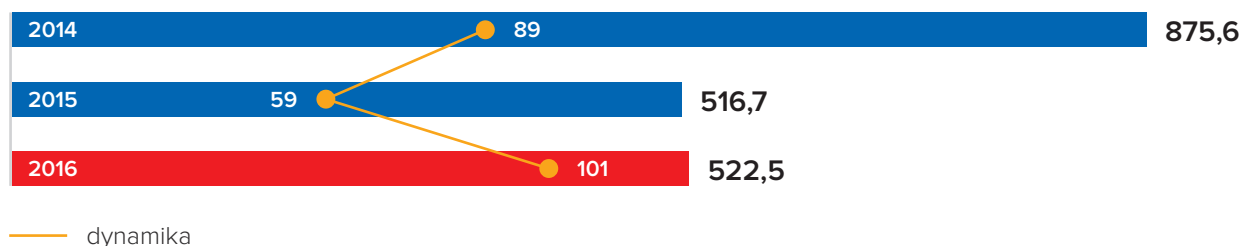
W 2016 roku podpisano 124 nowe umowy ubezpieczenia (w tym 120 polis obrotowych oraz 4 polisy indywidualne), o 1,6% więcej niż w roku 2015 (122 polisy).

W okresie sprawozdawczym odnowiono także 879 polis zawartych w latach ubiegłych. W porównaniu do 2015 roku liczba polis odnowionych w 2016 roku wzrosła o 8,5% (810 polis). Na koniec 2016 roku czynne były 993 polisy, o 7,5% więcej niż w roku 2015 (924 polisy).

W 2016 roku ubezpieczono obrót w wysokości 522.476.701,26 USD (44.564.071,05 USD w ramach nowych umów ubezpieczenia oraz 477.912.630,21 USD w ramach umów kontynuowanych z lat ubiegłych), tj. o 1,1% więcej niż w roku 2015 (516.748.727,60 USD). Z polis obrotowych pochodziło 511.976.021,31 USD ubezpieczonych przez KUKĘ należności, pozostała część, tj. 10.500.679,95 USD, z polis indywidualnych.

UBEZPIECZONY OBRÓT W MLN USD

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W 2016 r. KUKĘ objęła ubezpieczeniem należności przysługujące od kontrahentów z 27 krajów. W 2016 r. KUKĘ po raz pierwszy ubezpieczyła transakcje eksportowe polskich przedsiębiorców na rynku nigeryjskim (5,90 mln USD).

Wartość ubezpieczonych należności przysługująca polskim eksporterom od kontrahentów z Rosji, stanowiąca dominujący zarówno w 2015 r. (44,7%), jak i w 2016 r. (41,4%) udział w strukturze geograficznej ubezpieczeń krótkoterminowych, nieznacznie spadła rok do roku z 231,01 mln USD do 216,15 mln USD (spadek r/r o 6,4%).

Wzrost wartości ubezpieczonych obrotów odnotowano z dłużnikami z Ukrainy, których udział w strukturze ubezpieczeń krótko-

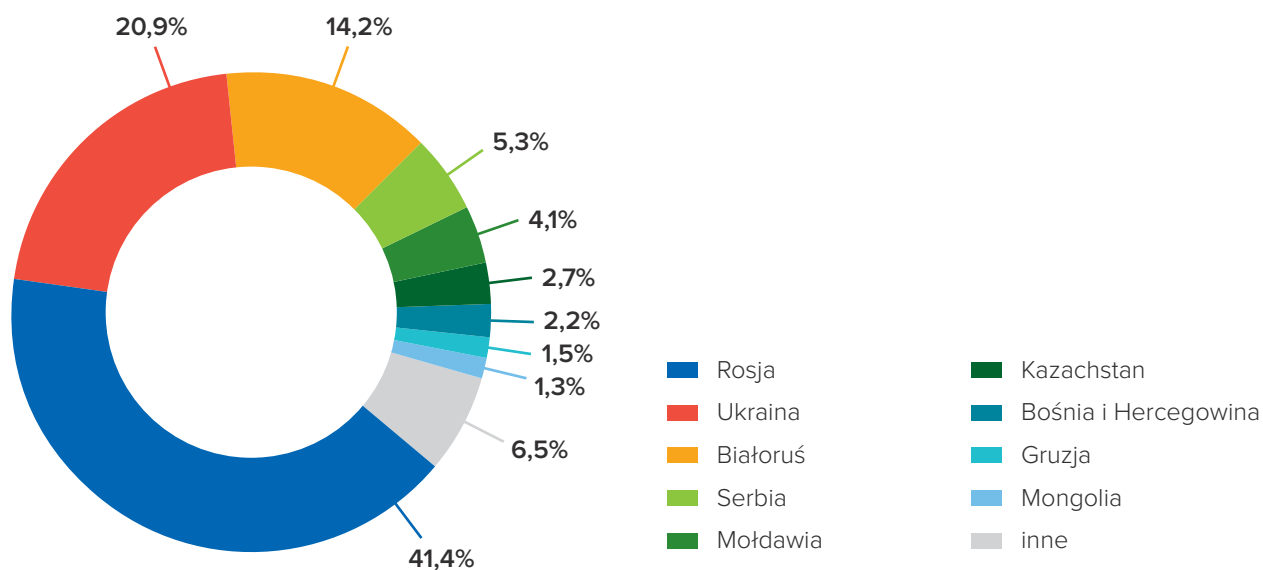
terminowych zwiększył się z 17,5% w 2015 r. do 20,9% w 2016 r., przy jednoczesnym wzroście ich wartości w tym przedziale czasowym z 90,45 mln USD do 109,39 mln USD (wzrost r/r o 20,9%).

W przypadku ubezpieczonych przez KUKĘ obrotów dot. rynku białoruskiego nastąpił ich spadek z 86,93 mln USD w 2015 r. do 73,96 mln USD w 2016 r. (spadek r/r o 14,9%), przy spadku ich udziału z 16,8% (2015 r.) do 14,2% (2016 r.).

Wolumen ubezpieczonych obrotów do krajów WNP wyniósł łącznie 449,12 mln USD, co stanowiło 86,0% udziału w ramach ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat (w porównaniu do 461,36 mln USD, tj. 89,3% obrotów w roku 2015).

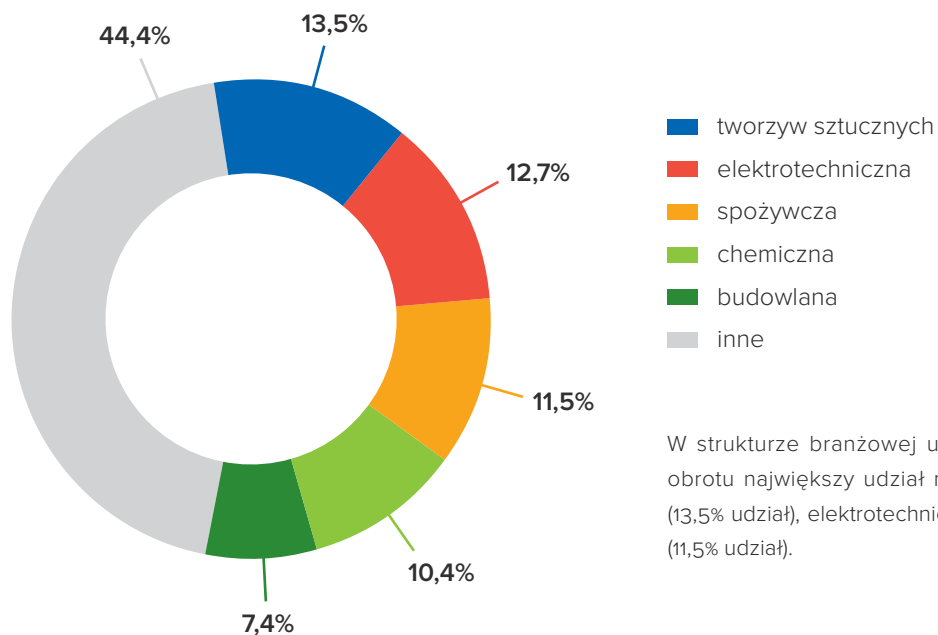
STRUKTURA GEOGRAFICZNA UBEZPIECZONEGO OBROTU W 2016 R.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

STRUKTURA BRANŻOWA UBEZPIECZONEGO OBROTU W 2016 R.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W strukturze branżowej ubezpieczonego obrotu w 2016 r. obrotu największy udział miały branże tworzyw sztucznych (13,5% udział), elektrotechniczna (12,7% udział) oraz spożywcza (11,5% udział).

GWARANTOWANE PRZEZ SKARB PAŃSTWA UBEZPIECZENIA KONTRAKTÓW EKSPORTOWYCH ORAZ KREDYTÓW EKSPORTOWYCH O OKRESIE SPŁATY 2 I WIĘCEJ LAT

Łączna wartość udzielonej w okresie sprawozdawczym ochrony ubezpieczeniowej z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła 230.236.806,54 USD, co w porównaniu z rokiem 2015 oznaczało wzrost o 2,3%.

W okresie sprawozdawczym KUKE zawarła 9 umów ubezpieczenia o łącznej wartości 230.082.286,22 USD dotyczących objęcia ochroną ubezpieczeniową 9 kontraktów eksportowych o wartości 254.586.292,90 USD oraz zawarła 6 aneksów do umów ubezpieczenia z 2014 i 2015 roku, zwiększających ich wartość o 154.520,32 USD.

W ramach rządowego Programu „Finansowe Wspieranie Eksportu” w 2016 roku zawarto 3 umowy, które łącznie z aneksami zwiększającymi objęły ochroną ubezpieczeniową należności w wysokości 85.544.856,00 USD.

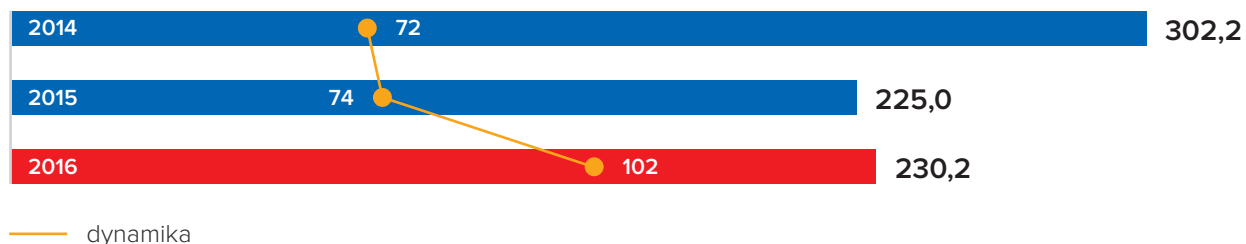
Według stanu na dzień 31.12.2016 r. czynnych było 80 umów ubezpieczenia.

Wartość zobowiązań z tytułu czynnych umów ubezpieczenia według stanu na dzień 31.12.2016 r. wynosiła 4.023,50 mln zł.

WARTOŚĆ UMÓW UBEZPIECZENIA W MLN USD

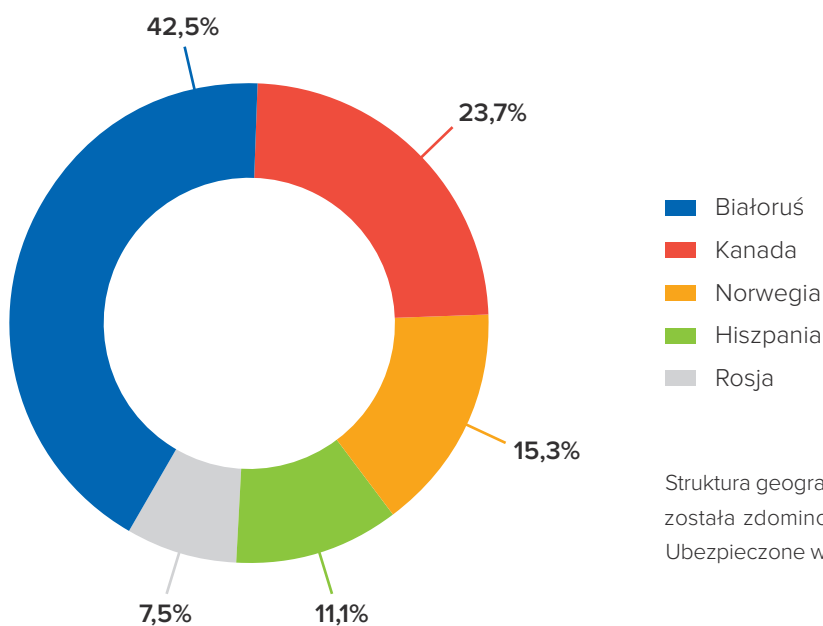
wraz z aneksami zwiększającymi do umów z lat poprzednich

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

STRUKTURA GEOGRAFICZNA UMÓW UBEZPIECZENIA W 2016 R. WG WARTOŚCI

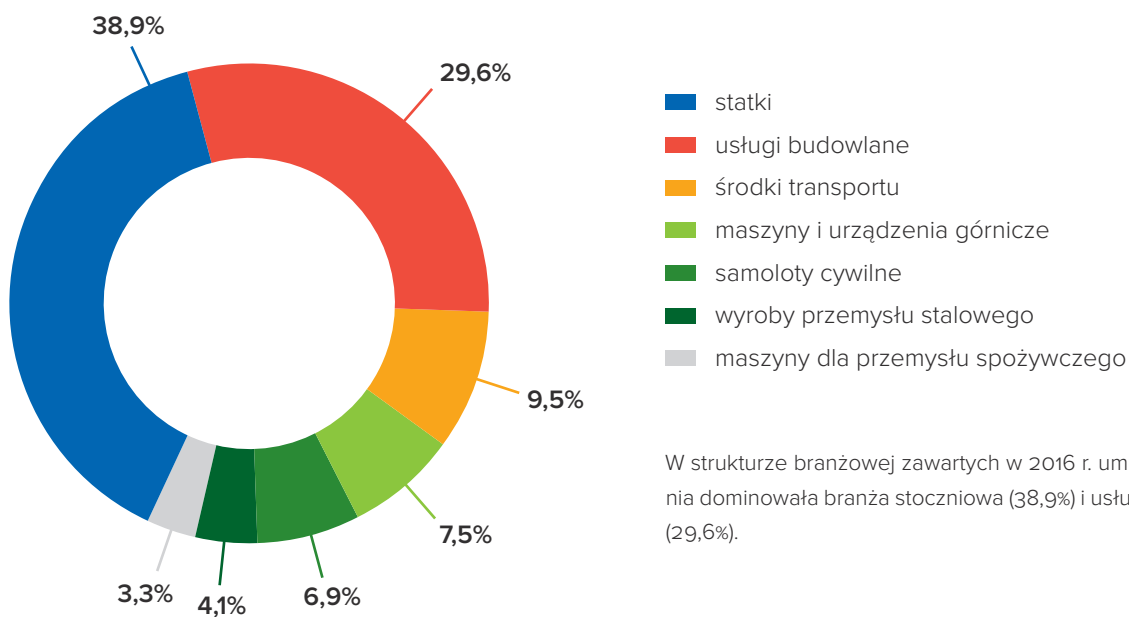
(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

Struktura geograficzna zawartych w 2016 r. umów ubezpieczenia została zdominowana przez Białoruś (42,5%) i Kanadę (23,7%). Ubezpieczone w 2016 r. obroty skoncentrowały się na 5 rynkach.

STRUKTURA BRANŻOWA ZAWARTYCH UMÓW UBEZPIECZENIA W 2016 R. WG WARTOŚCI

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

W strukturze branżowej zawartych w 2016 r. umów ubezpieczenia dominowała branża stoczniowa (38,9%) i usług budowlanych (29,6%).

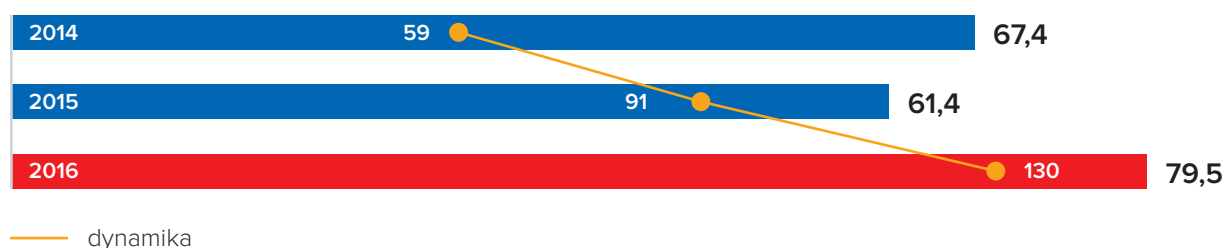
GWARANTOWANE PRZEZ SKARB PAŃSTWA GWARANCJE UBEZPIECZENIOWE

W 2016 roku KUKE udzieliła 421 gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych na łączną kwotę 79.463.337,68.USD, w tym 11 gwarancji kontraktowych i spłaty kredytu o wartości 24.805.828,10 USD oraz 410 gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty należności związanych z akredytywami o wartości 54.657.509,58 USD.

Wartość zobowiązań z tytułu czynnych gwarancji ubezpieczeniowych według stanu na 31 grudnia 2016 roku wynosiła 409,48 mln zł.

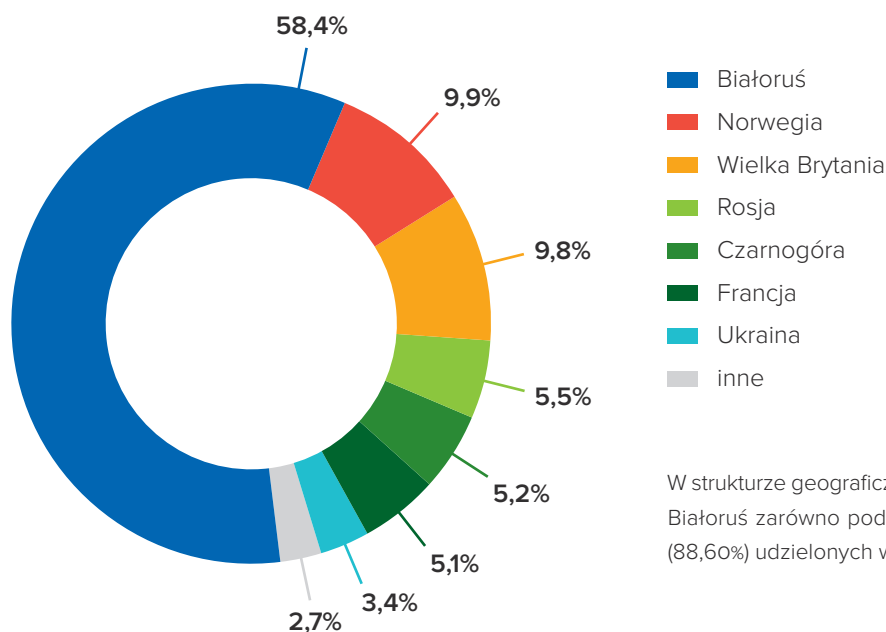
SUMA GWARANCYJNA W MLN USD

(gwarancje ubezpieczeniowe)

STRUKTURA GEOGRAFICZNA GWARANCJI UDZIELONYCH W 2016 R. WG KRAJU EKSPORTU

(gwarancje ubezpieczeniowe)

W strukturze geograficznej wystawionych gwarancji dominowała Białoruś zarówno pod względem wartości (58,37%) jak i liczby (88,60%) udzielonych w tym okresie gwarancji.

DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

ORGANIZACJA WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ I ROZWOJU (OECD)

W 2016 roku KUKE uczestniczyła w pracach związanych z kontynuowaniem modyfikacji tekstu *Konsensusu OECD* w ramach Grupy Uczestników Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych. Uzgodnione zostały zapisy dotyczące stosowania rynkowych punktów odniesienia dla dłużników z państw klasy O oraz państw aktualnie nieklasyfikowanych (tzw. *market benchmarks*) wymienionych w zasadach określających wysokość stawek minimalnych OECD (*Pakiet Malzkuhn-Drysdale*). Nowe regulacje obowiązują od 1 lutego 2017 roku.

Przedstawiciele KUKE uczestniczyli w pracach grupy Praktyków ds. *Rekomendacji Rady OECD w sprawie Wspólnego Podejścia przy analizie środowiskowej i społecznej w kontekście Oficjalnie Wspieranych Kredytów*, którzy regularnie wymieniają się doświadczeniami i informacjami dotyczącymi zagadnień społeczno-środowiskowych. W kwietniu 2016 roku zostały opublikowane, wcześniej wynegocjowane, zmiany do przedmiotowego dokumentu w obrębie międzynarodowych standardów społeczno-środowiskowych, ryzyk naruszenia praw człowieka¹ i raportowania emisji gazów cieplarnianych, następnie wdrożone do regulacji KUKE od lipca 2016 roku.

Grupa Robocza ds. Kredytów Eksportowych i Gwarancji Kredytowych zakończyła intensywne prace nad nowym tekstem *Zasad i wytycznych promowania praktyk zrównoważonego kredytowania przy oficjalnym wspieraniu kredytów eksportowych do krajów o niskim dochodzie*. Dokument określił obowiązki, jakie wiążą się z udzielaniem oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych dla publicznych nabywców (gwarantów) w krajach najbardziej ubogich. Wymogi te wynikają w dużej mierze z potrzeby dostosowania działań w zakresie kredytów eksportowych do programów i polityk antyzadłużeniowych Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego.

Rozpoczęto również prace nad rewizją tekstu *Rekomendacji w sprawie przekupstwa w kontekście oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych* oraz kontynuowano wymianę informacji nt. oferowanych instrumentów wsparcia w ramach krajowych systemów oficjalnego wsparcia.

¹ Zmiany Rekomendacji OECD nastąpiły m.in. w celu odzwierciedlenia *Wytycznych Rady Praw Człowieka ONZ* z 16 czerwca 2011 roku. Agencje kredytów eksportowych zobowiązane zostały do selekcji projektów zagrożonych ciężkim naruszeniem praw człowieka, a w przypadku ich zidentyfikowania, do dokonania oceny tych ryzyk.

UNIA EUROPEJSKA

Grupa ds. Kredytów Eksportowych Rady UE (CWG) kontynuowała intensywne prace nad wspólnym stanowiskiem UE prezentowanym podczas przygotowań procesu negocjacyjnego w ramach Międzynarodowej Grupy Roboczej (IWG). Celem inicjatywy, ogłoszonej przez USA i Chiny w lutym 2012 roku, jest przygotowanie właściwych negocjacji, które zwińczone będą wypracowaniem globalnego porozumienia w dziedzinie finansowania eksportu. W 2016 roku odbyły się trzy posiedzenia IWG.

W obliczu utrzymującej się sytuacji na prywatnym rynku ubezpieczeń oraz w celu zapewnienia europejskim eksporterom dostępu do ubezpieczeń oferowanych przez agencje kredytów eksportowych przedłużono decyzję o wyłączeniu Grecji z listy krajów ryzyka rynkowego do 30 czerwca 2017 roku zawartej w *Komunikacie Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 TFUE do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych na lata 2013-2018*.

Podczas Dziesiątej Konferencji Ministerialnej Światowej Organizacji Handlu (WTO) odbywającej się w ramach wielostronnych negocjacji handlowych w obszarze rolnym, podjęto decyzję (w grudniu 2015 roku) dotyczącą kredytów eksportowych, gwarancji kredytowych i programów ubezpieczeniowych przeznaczonych na towary rolne. W odniesieniu do instrumentów finansowania eksportu towarów rolnych ustalono: maksymalne okresy spłaty w wysokości 18 miesięcy, obowiązek samofinansowania się programów, pobieranie składek za ubezpieczenie opartych na ocenie ryzyka (*risk-based*) oraz obowiązek uczestniczenia w wymianie informacji.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE implementowało *Konsensus OECD* do unijnego *acquis communautaire* oraz nałożyło na państwa członkowskie obowiązek sprawozdawczy z działalności w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Wypełniając powyższe zobowiązanie państwa członkowskie, po raz kolejny, przekazały Komisji Europejskiej stosowne informacje odnośnie ubezpieczeń o okresie spłaty 2 i więcej lat. Na tej podstawie Komisja Europejska przygotowała roczny raport do Parlamentu Europejskiego dotyczący ww. działalności, zawierający m.in. ocenę zgodności prowadzonych przez agencje działań z celami i zobowiązaniami Unii Europejskiej wyznaczonymi w *Traktacie o Unii Europejskiej*.

Unia Europejska, w świetle realizacji postanowień zawartych w porozumieniu w sprawie długofalowego kompleksowego rozwiązania irańskiej kwestii jądrowej pomiędzy grupą P5+1 i Iranem (*Joint Comprehensive Plan of Action* z 14 lipca 2015 roku), wstrzymała (w styczniu 2016 roku) okołonuklearne sankcje gospodarcze i finansowe wobec Iranu. Zawieszenie dotychczas obowiązujących unijnych środków ograniczających w sferze wsparcia finansowego na rzecz handlu z Iranem, przywróciło możliwość przyznawania nowych kredytów, gwarancji i ubezpieczeń eksportowych, co zostało wdrożone od 1 marca 2016 roku.

UNIA BERNEŃSKA I KLUB PRASKI

W roku 2016, KUKI kontynuowała udział w pracach Unii Berneńskiej i Klubu Praskiego, których celem nadrzędnym było wzmacnianie działań prywatnych i publicznych agencji w zakresie wspierania narodowego eksportu i globalnej gospodarki oraz integracja obu organizacji w celu optymalizacji wszelkich procesów zarówno w obszarze wymiany doświadczeń i wiedzy, najlepszej współpracy oraz planowania finansowego.

W maju 2016 roku KUKI była gospodarzem wiosennych spotkań Unii Berneńskiej i Klubu Praskiego w Warszawie, podczas któ-

rego nastąpiło połączenie w jeden organizm obu stowarzyszeń. Podczas 7 dni (w tym 5 dni obrad) KUKI gościła ok. 300 osób z 56 krajów.

W październiku natomiast odbyło się generalne doroczne spotkanie w Lizbonie gdzie omawiano dalsze etapy połączenia Unii Berneńskiej i Klubu Praskiego oraz tradycyjnie omówiono szereg kwestii związanych z doświadczeniami poszczególnych partnerów w obszarze finansowania i zabezpieczenia transakcji eksportowych oraz inwestycji zagranicznych.

Warszawa, kwiecień 2017 r.

**KORPORACJA UBEZPIECZEŃ
KREDYTÓW EKSPORTOWYCH
SPÓŁKA AKCYJNA**

ul. Sienna 39
00-121 Warszawa
tel.: 22 356 83 00
infolinia: 801 805 853
kontakt@kuke.com.pl

WWW.KUKE.COM.PL

